

Mysterieuze kunst

Door: Kelly van Hoek, Jennifer van Deurse en Anne Ruijs

In samenwerking met: Huis 73 en het Noordbrabants Museum

De leerlingen verwerven kennis rondom het tijdvak burgers en stoommachines en verdiepen zich in de kunst van Jan Sluijters met zijn (zelf)portretten in de hoofdrol.

Er is een koffer gevonden. De leerkracht vond hem gewoon op straat en hij staat nu in de klas. Van wie zou de koffer zijn? Mag je een gevonden koffer zomaar openmaken? Kan je er wel achter komen van wie hij is zonder er in te kijken?

In de koffer zijn allerlei bekende en onbekende voorwerpen te vinden. Oude voorwerpen, zoals een pallet, kroontjespen, penseel en Oost-Indische inkt én het dagboek van Jan Sluijters. Er is maar een conclusie mogelijk: dit is de koffer van de Bossche kunstenaar Jan Sluijters!

Maar wat is een kunstenaar nou precies? Hoe maak je een kunstwerk? Wat is het verschil tussen kunst van vroeger en nu? Om antwoorden te vinden op deze vragen doorlopen de leerlingen een lessenserie van 6 lessen.

Les 1: Een mysterieus koffertje wekt de aandacht van de leerlingen. Van wie zou het koffertje zijn, en wat zit er in? Alle attributen wijzen er op dat deze koffer van een kunstenaar is, een kunstenaar uit de tijd van de burgers en de stoommachines. Samen gaan we via internet op zoek naar deze kunstenaar en bekijken we zijn werk.

Les 2: Voordat Sluijters kon starten met het tekenen van het portret moest hij de juiste afmetingen van de lichaamsdelen weten. Tijdens deze les gaan de leerlingen, met behulp van een werkblad, de afmetingen van de verschillende lichaamsdelen opmeten.

Les 3: Jan Sluijters was een kunstenaar die startte met veel zwart-wit werken. In zijn jonge jaren maakte hij veel zwart-wit portretten. Tijdens deze les gaan de leerlingen ook aan de slag met een zwart-wit portret. Ze leren hoe ze met weinig kleuren toch een realistisch en gedetailleerd zelfportret kunnen maken, net als Jan Sluijters.

Les 4: Naast Jan Sluijters zijn er natuurlijk nog veel meer bekende kunstenaars. Tijdens deze les gaan we naar verschillende kunstwerken kijken. Aan de hand van een tijdlijn plaatsen de leerlingen de werken op chronologische volgorde. Op deze manier ontwikkelen de leerlingen hun historisch tijdsbesef. Daarnaast gaan we in gesprek over de kunstwerken. Wie zouden de afgebeelde personen zijn?

Les 5: Na een bezoek aan Parijs ontdekte Jan Sluijters een nieuwe tak van de kunst. In zijn kunstwerken zie je dat hij steeds meer is gaan experimenteren met kleurgebruik. Tijdens deze les gaan de leerlingen ook aan de slag met ongebruikelijke kleuren. Aan de hand van deze kleuren maken de leerlingen opnieuw een zelfportret naar eigen invulling.

Les 6: Tijdens deze les komt de eigenaar van het koffertje zijn koffer weer ophalen, Jan Sluijters dus. Hij gaat met de leerlingen in gesprek over wat zij geleerd hebben en verteld nog meer over wie hij is.

Ook evalueert hij samen met de leerlingen het creatieve proces wat zij doorgemaakt hebben. Wat vonden zij makkelijker, zwart wit of kleur en wat vinden zij zelf mooier?

Alle werken van Jan Sluijters zijn te vinden in het Noordbrabants Museum. Ter afsluiting is het mogelijk om een bezoek te brengen aan dit museum.

Samenwerking met externe instanties

Dit project is tot stand gekomen in een samenwerking met Huis 73 én het Noordbrabants Museum. Binnen Huis 73 staat het project 'niet stapelen, maar vervangen' centraal. Met dit project worden er 'koffertjes' ontworpen met educatieve en vakintegratieve lessen voor leerkrachten in het basisonderwijs. Om dit project vorm te geven zochten wij naar een passend onderwerp uit de geschiedenis wat aansluit bij onze doelgroep: groep 3.

Tijdens een bezoek aan het Noordbrabants Museum kregen wij veel informatie over de kunstenaar Jan Sluijters. Een kunstenaar uit de omgeving van onze stagescholen maar ook een kunstenaar die tot op heden erg onbekend is onder de omgeving. Tijd om daar verandering in te brengen dus! Met dit project verdiepen de leerlingen zich niet alleen in de kunst van Jan Sluijters maar leren zij ook iets over het erfgoed van 's-Hertogenbosch.

Persoonlijke ontwikkeling

Beeldende vormgeving en geschiedenis zijn twee vakgebieden die ons allemaal erg aanspreken. Maar hoe brengen we deze individuen bij elkaar? De kunstwerken van Jan Sluijters hebben gezorgd voor houvast binnen dit project.

Geschiedenis is een vakgebied dat, wat ons betreft, te weinig aan bod komt in de lage groepen (1-2-3). Het opzetten van dit project heeft ons in laten zien hoe je, met behulp van verhalend ontwerpen, geschiedenisonderwijs heel betekenisvol kan maken voor deze leerlingen.

We hebben met eigen ogen kunnen zien dat de leerlingen allemaal betrokken waren bij dit project en iedereen afzonderlijk de kans kreeg om uit te blinken in zijn of haar talent.

Contact

Wil je nog meer weten over dit project? Neem contact op via:

a.ruijs@student.fontys.nl, k.vanhoek@student.fontys.nl en j.vandeurse@student.fontys.nl